משניות מבוארות מסכת פאה פרק ב

ד) כלל אמרו בפאה. כל שהוא אכל, אדם שלא על ידי הדחק, דתיבת (ויקרא יט ט) **ובקצרכם, ואין קצירה אלא בדבר הראוי לאכילה, ונשמר שאינו הקפר, דכתיב** (שם שם. י) **לעני ולגר תעזב אותם, פרט לאלו שכבר נעזב. בעודה שחת להאכילה לבהמה מפסיק לפאה בהן, דכתיב** (שם שם. ט) **קציר**

ד כלל אמרו בפאה. כל שהוא אכל, ונשמר, וגדוליו מן הארץ, ולקיטתו כאחת, ומכניסו לקיום. הקיום: הנאה קבוצות לשחת לשחת תבואה שלא גדלה שלוש גדלה, אם קצר את התבואה בעודה שחת להאכילה לבהמה מפסיק לפאה בהן, דכתיב (שם שם. ט) **קציר**

ד) כלל אמרו בפאה. כל שהוא אכל, ונשמר, וגדוליו מן המעשרות, עד שיגמרו, ולקיטתו כאחת, שקצרו ולקטו יחד. לשון הפסדת תאנים וענבים, דאין דרך בני אדם לכנסם זרעים בין הילוטות. בית הלל אומרים, מאחד על הכל, דלא מפסקי הילוטות ומיירי קישיא עשר אילוטות בתוך בית סאה, שהוא חמשים אמה, דאם מרחקות יותר מזה מודים בית הלל, דחשיב הפסק, דנראין שלא בשביל הילוטות נזרעו, שהרי יש רוח הרבה בין הילוטות, אלא התפנו שיהא כל מלבן ומלבן שדה אחר, ובמקרבין יותר מזה, עשר אילוטות בפחות מבית סאה, מודים בית שמאי דלא מפסיק, דלמעקר קימו. ומודים בית שמאי שאם היו אשר שורות וחרבלן מלבני התבואה מערבין, שהוא נותן פאה מאחד על הכל. דקל המלבנות חשיבי כשדה אחת, על ידי חבור ראשי השורות המערבין. ב) המנמר את שדהו מלקט מקומות מקומות מה שנתבשל ראשון ושיר קלחים לחים, שלא נתבשלו רבי עקיבא אומר, נותן פאה מכל אחד ואחד מכל נמור ונמור וחכמים אומרים מאחד על הכל, בסוף קשיתבקלא כלם. ומודים חכמים לרבי עקיבא בזורע שבת או חרדל שדרכן לזרע מעט מעט, בשלשה מקומות, שהוא נותן פאה מכל אחד ואחד, מכל עריגה ועריגה שכל עריגה נחשבת כשדה נפרדת ושבת וחרדל דאינו בפאה אם על פי שעקרו נותן פאה לגרן, דאינו נגמרה מלאכתה בפטור ומעשרות ומעשרות לאחרים אלא מלאכה אינו נגמרה בפטור ביד הקדש שפטור ומן המעשרות ושוב פדאו אינו צריך לעשר.

פרק ב **א) ואלו מפסיקין את השדה לפאה, וצריך שיתן פאה מכל חלק בנפרד, דכתיב** (ויקרא יט ט) **פאת שדך, שלא יניח פאה משדה על חברתה, הנחל נהר, והשלולית אמת המים, כמו ברכת מים (שעורה ב') עושין אותה המצעת השדה, כדי שלא יצטרכו להביא מים ממקום למקום, ודרך היחיד רחב ד' אמות, ודרך הרבים רחב שש עשרה אמה, ושבילי הרבים, ושבילי היחיד, צר מאד שהולכים רגל בצד רגל הקבוע בימות החמה ובימות הגשמים היינו שהולכים בו אפילו כשהשדה**

משניות מבוארות מסכת פאה פרק ג

מסיני, בזורע את שדהו שני מיני חטים, אם עשאן גרן אחת, נותן פאה אחת, ואם עשאן שתי גרנות, נותן שתי פאות. ז) שדה שקרובה גוים לעצמן, לא קצרוה לסטים, אפילו יושראל, אלא קרסומה נמלים, אכלו את קנה אלא שברתה הרוח שנתקשתה השבלים

מסיני, בזורע את שדהו שני מיני חטין, אם עשאן גרן אחת, נותן פאה אחת, שתי גרנות, נותן שתי פאות. ז שדה שקרובה גוים, קרובה לסטים, קרסומה נמלים, שברתה הרוח בהמה. פטורה מן הפאה, דכתיב (ויקרא יט ט) **ובקצרכם שתקצרו בעצמכם ולא על ידי אחר, קצר הבעלים חציה, וקצרו אחר כך לסטים חציה, פטורה, שחונב הפאה בקמה, והלא השאיר בקמה שעור לפאה, ומה שקצרו לסטים הני חציה בפטור: ח) קצרוה לסטים חציה וקצר הוא אחר כך חציה הנשארת, נותן פאה אחת, שהרי שעור ממה שקצר הוא, קצר חציה ומכר חציה, הלוקח נותן פאה לכל לקל השדה, דמסיון שיש עליו חציה פאה, הני כמוכר לו חרוג משעור פאה. הבמכר חציה וקצר אחר כך חציה נותן לו אחד פאה שתחלקו. וכן קצר חציה והקדיש חציה, בפודה מיד הגזבר, הוא נותן מחציה שפדה פאה לכל דיניו לקונה:**

פרק ג **א) מלבנות התבואה ערוגות מרבעות כמלבן, שבין אילני היתים, וכן בין שאר אילנות, אם עשאן אומרים, פאה מכל אחד ואחד, מכל מלבן ומלבן, דחשיב האילנות שביניהם הפסק, דאין דרך בני אדם לכנסים זרעים בין האילנות. בית הלל אומרים, מאחד על הכל, דלא מפסקי האילנות ומיירי קישיא עשר אילנות בתוך בית סאה, שהוא חמשים אמה, דאם מרחקות יותר מזה מודים בית הלל, דחשיב הפסק, דנראין שלא בשביל הילנות נזרעו, שהרי יש רוח הרבה בין הילנות, אלא התפנו שיהא כל מלבן ומלבן שדה אחר, ובמקרבין יותר מזה, עשר אילנות בפחות מבית סאה, מודים בית שמאי דלא מפסיק, דלמעקר קימו. ומודים בית שמאי שאם היו אשר שורות מלבני התבואה מערבין, שהוא נותן פאה מאחד על הכל. דקל המלבנות**

ד הבור שדה שאינה הנרשה, והניר שדה חרושה, וזרע אחר, בין שתי תלמי חרישה חשים זרע זרע אחר שלש תלמי מחרישה הקוצר לשחת תבואה שלא גדלה שלוש גדלה, אם קצר את התבואה בעודה שחת להאכילה לבהמה מפסיק לפאה בין שני צדיה לחיבן בשתי פאות, דברי רבי מאיר, דסוכר קוצר לשחת לא שמיה קצירה, וחכמים מאמרים, קוצר לשחת מאמרים אינו מפסיק, דקצירה לשחת הוי קצירה, אלא אם כן חרש מקום הקצירה, דאז הוי מפסיק ניר ומפסיק דאם לא חרש חשוב כתחלת קצירה ובשיגיעל עוד פעם נחשבוהו שדה אחת: ב) אמת המים (שאמרנו במשנה ב' דמפסיק.), **שעורו שאינה יכולה להקצר כאחת, שאם עומד בתוך אמת המים, אינו יכול לקצר בשני הצדדין, רבי יהודה אומר, מפסקת, פליג את"ק ורבנן בכל ענין מפסיק, וכל הנרים שנבוהיו בשדה כל כך אשר בפעדר שצריך לעדרן בפעדר. יעדרון, אף על פי שאין הבפר יכול לעבור עליהן לעדרן בכלי, הוא נותן פאה אחת לכל, דלא הוי הפסק מין שנזרעין זהו שדה אחת, ואפילו עכשיו אינן זרועים, הראוה אומר שלצרף מחר חופרים אותה. ג) הכל הנזרעים במ"א ומ"ב בשדה בזמן לזרעים, דאין הפסק בשתי שדות שצריך שיפרישו שתי פאות ואפילו סלע שהיה עומד על פני כל השדה אם הוא בגובה שצריך לקח המהרשה מצד זה לזה מפסיק, ואינו מפסיק לאילן אלא גדר גבוהה עשרה אמות, כתוב במ"ר דהוא הדין חרץ עמק י' טפחים ורחב ד' טפחים מפסיק לאילן אלא גדר, דליותים וחרובין אינו מפסיק כמ"ד, ואם היה שער נעפי אילן מותש מעלבנין זה בזה מעל הגדר אינו מפסיק, אלא נותן פאה אחת לכל לשתיהן: ד) ולחרובין אילן חרוב משונה משאר האילנות, מפני גבהו, ואפילו גדר אינה מפסיקה בהם אלא כל הראוין זה את זה העומד בצד הראוין זה את זה, דמגילאי, אם עשאן גרן אחת, שמעון אומר דבן גמליאל, נותנין פאה אחת לזיתים שהיו להם בכל רוח, אם עשאן שתי גרנות, נותנין פאה אחת לזיתים זה את זה, רבי אליעזר בר' צדוק אומר משמו של רבן גמליאל, אף לחרובין זה את זה לבד העיר כגון מזרחה או מערבה, אף לחרובין זה את זה, רבי אליעזר בר' צדוק אומר משמו של רבן גמליאל, אף לחרובין זה את זה: ה) הזורע את שדהו שני מיני חטים, אם עשאן גרן אחת, נותן פאה אחת, שתי פאות, אם עשאן שתי גרנות, נותן שתי פאות: ו מעשה שזרע רבי שמעון איש המצפה (ובא) לפני רבן גמליאל, ועלו ללשכת הגזית ושאלו. אמר נחום הלבלר, מקבל אני מרבי מאיר, שקבל אמא מבא, שקבל מן הזאגות, שקבלו מן הנביאים, הלכה למשה מסיני, בזורע את שדהו שני מיני חטין, אם עשאן גרן אחת, נותן פאה אחת, שתי פאות: ז) שדה שקרובה גוים לעצמן, אם קצרוה לסטים, אפילו יושראל, אלא קרסומה נמלים, אכלו את קנה אלא שברתה הרוח בהמה, דרכתן, אם בהמה דרכתן, פטורה מן הפאה, דכתיב** (ויקרא יט ט) **ובקצרכם שתקצרו בעצמכם ולא על ידי אחר, קצר הבעלים חציה, וקצרו אחר כך לסטים חציה, פטורה, שחונב הפאה בקמה, והלא השאיר בקמה שעור לפאה, ומה שקצרו לסטים הני חציה בפטור: ח) קצרוה לסטים חציה וקצר הוא אחר כך חציה הנשארת, נותן פאה אחת, שהרי שעור ממה שקצר הוא, קצר חציה ומכר חציה, הלוקח נותן פאה לכל לכל השדה, דמסיון שיש עליו חציה פאה, הני כמוכר לו חרוג משעור פאה. הבמכר חציה וקצר אחר כך חציה נותן לו אחד פאה שתחלקו. וכן קצר חציה והקדיש חציה, בפודה מיד הגזבר, הוא נותן מחציה שפדה פאה לכל דיניו לקונה:**

פרק ג **א) מלבנות התבואה ערוגות מרבעות כמלבן, שבין אילני היתים, וכן בין שאר אילנות, אם עשאן אומרים, פאה מכל אחד ואחד, מכל מלבן ומלבן, דחשיב האילנות שביניהם הפסק, דאין דרך בני אדם לכנסים זרעים בין האילנות. בית הלל אומרים, מאחד על הכל, דלא מפסקי האילנות ומיירי קישיא עשר אילנות בתוך בית סאה, שהוא חמשים אמה, דאם מרחקות יותר מזה מודים בית הלל, דחשיב הפסק, דנראין שלא בשביל הילנות נזרעו, שהרי יש רוח הרבה בין הילנות, אלא התפנו שיהא כל מלבן ומלבן שדה אחר, ובמקרבין יותר מזה, עשר אילנות בפחות מבית סאה, מודים בית שמאי דלא מפסיק, דלמעקר קימו. ומודים בית שמאי שאם היו אשר שורות חרבלן מלבני התבואה מערבין, שהוא נותן פאה מאחד על הכל. דקל המלבנות חשיבי כשדה אחת, על ידי חבור ראשי השורות המערבין. ב) המנמר את שדהו מלקט מקומות מקומות מה שנתבשל ראשון ושיר קלחים לחים, שלא נתבשלו רבי עקיבא אומר, נותן פאה מכל אחד ואחד מכל נמור ונמור וחכמים אומרים מאחד על הכל, בסוף קשיתבקלא כלם. ומודים חכמים לרבי עקיבא בזורע שבת או חרדל שדרכן לזרע מעט מעט, בשלשה מקומות, שהוא נותן פאה מכל אחד ואחד, מכל עריגה ועריגה שכל עריגה נחשבת כשדה נפרדת ושבת וחרדל דאינו בפאה אם על פי שעקרו נותן פאה לגרן, דאינו נגמרה מלאכתה בפטור ומעשרות ומעשרות לאחרים אלא מלאכה אינו נגמרה בפטור ביד הקדש שפטור ומן המעשרות ושוב פדאו אינו צריך לעשר.**

פרק ב **א) ואלו מפסיקין את השדה לפאה, וצריך שיתן פאה מכל חלק בנפרד, דכתיב** (ויקרא יט ט) **פאת שדך, שלא יניח פאה משדה על חברתה, הנחל נהר, והשלולית אמת המים, כמו ברכת מים (שעורה ב') עושין אותה המצעת השדה, כדי שלא יצטרכו להביא מים ממקום למקום, ודרך היחיד רחב ד' אמות, ודרך הרבים רחב שש עשרה אמה, ושבילי הרבים, ושבילי היחיד, צר מאד שהולכים רגל בצד רגל הקבוע בימות החמה ובימות הגשמים היינו שהולכים בו אפילו כשהשדה**